

Anna Bujnowska

"Report on 3rd Workshop on Training teachers in Europe. Preparing teachers of the visually impaired to support integration", oprac. Herman Gresnight, Europe 2002 : [recenzja]

Nauczyciel i Szkoła 1-2 (22-23), 376-378

2004

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Anna Bujnowska

Recenzja książki: Herman Gresnigt (red.), Report on 3rd Workshop on Training teachers in Europe. Preparing teachers of the visually impaired to support integration

/ inclusion, ICEVI Europe 2002, ss.86 [Raport z Trzecich Warsztatów nt. Kształcenia nauczycieli uczniów słabo widzących w Europie. Przygotowanie nauczycieli do wspierania integracji/edukacji włączającej]

International Council for Education of People with Visual Impairment (ICEVI) jest organizacją zajmującą się promowaniem edukacji i rehabilitacji dzieci i młodzieży z dysfunkcją wzroku. Celem jej działalności jest przede wszystkim wspieranie działań edukacyjnych i rehabilitacyjnych na rzecz niewidomych i słabo widzących osób oraz rozpowszechnianie wiedzy na temat kształcenia uczniów z uszkodzeniem wzroku, wymiana doświadczeń oraz przygotowanie do pracy przyszłych specjalistów i nauczycieli tych uczniów. Wyznaczone zadania realizowane są dzięki współpracy z instytucjami rządowymi i pozarządowymi krajów Europy, Azji, Afryki i Ameryki (organizacja zrzesza specjalistów z 80 krajów świata), poprzez prowadzenie akcji informacyjnej, wspieranie programów profilaktycznych oraz organizowanie kursów, seminariów i konferencji, zarówno dla teoretyków, jak i praktyków.

W kwietniu 2002 roku w Warszawie odbyły się, po raz trzeci w ciągu 5 lat, zorganizowane przez ICEVI Europe warsztaty poświęcone problematyce kształcenia uczniów słabo widzących. Celem pierwszego spotkania (Budapeszt, marzec 1997 r.), w którym uczestniczyły 42 osoby z 22 krajów Europy, była przede wszystkim wymiana doświadczeń. Podczas drugich warsztatów (Bratysława, wrzesień 1999 r.) 48 uczestników z 22 krajów podjęło rozważania na temat poziomu kształcenia nauczycieli uczniów słabo widzących oraz programów ich nauczania.

Temat trzeciego spotkania podyktowany był faktem, iż w całej Europie, niezależnie od zaawansowania procesu integracji, coraz większa liczba uczniów słabo widzących uczęszcza do szkół ogólnodostępnych. Dlatego też, zdaniem inicjatorów spotkania, należało podjąć dyskusję na temat przygotowania nauczycieli uczniów z dysfunkcją wzroku, zarówno nauczycieli szkół ogólnodostępnych, nauczycieli wspomagających, nauczycieli wędrujących oraz specjalistów - konsultantów, którzy powinni brać udział we wspieraniu procesu integracji / edukacji włączającej.

W tegorocznych warsztatach udział wzięło już 60 osób z 26 krajów, dołączyły zatem: Macedonia, Litwa, Rosja i Ukraina. W celu zgłębienia równoległe kilku aspektów omawianego zagadnienia, uczestników podzielono na 5 grup dyskusyjnych, przy czym w każdej z nich znajdowali się przedstawiciele różnych krajów.

Owoce trzydniowej pracy jest Raport z Trzech Warsztatów nt. Kształcenia Nauczycieli Uczniów Słabo Widzących w Europie „Przygotowanie nauczycieli do wspierania integracji / edukacji włączającej” wydany przez ICEVI Europe w 2002 roku pod redakcją Hermana Gresnigta. Stanowi on zwartą pozycję obejmującą 86 stron tekstu w języku angielskim. Podzielony jest on na 13 rozdziałów będących relacją z ważniejszych faktów i wystąpień.

Praca została opatrzona przedmową i wstępem napisanym przez Hermana Gresnigta - przewodniczącego ICEVI Europe. Poza podziękowaniami dla gospodarzy tegorocznego spotkania (Akademia Pedagogiki Specjalnej w Warszawie), wyjaśnienia nim okoliczności, w których powstała omawiana pozycja. Odsyła również na stronę internetową (www.icevi-europe.org), gdzie czytelnik może odnaleźć sprawozdania ze wszystkich spotkań zorganizowanych przez ICEVI Europe.

Rozdział drugi obejmuje program spotkania, tematy oraz szczegółowe pytania ukierunkowujące pracę pięciu grup dyskusyjnych, jak też opis stosowanych metod pracy. Przybliży on czytelnikowi specyficzną atmosferę omawianych warsztatów oraz wprowadza w zagadnienia poruszane w dalszej części.

Najbardziej obszerną część prezentowanej publikacji stanowi rozdział czwarty, na który składają się referaty prelegentów z Anglii i Niemiec. Dr Steve McCall (Birmingham) prezentuje rozważania i refleksje na temat własnych doświadczeń dotyczących edukacji dzieci słabo widzących. Na szczególną uwagę zasługują referaty prof. dr Emmy Csocsan i Christine Burger, które przedstawiają sprawozdania z realizacji projektu ISaR - Integracja Uczniów Słabo Widzących w Szkołach Ogólnodostępnych oraz FLUSS - Dodatkowe Kursy Edukacyjne dla Nauczycieli Szkół Ogólnodostępnych (projekt wprowadzony w Austrii, Estonii, Niemczech, Węgrzech i w Holandii). Należy podkreślić, iż powyższe referaty opatrzone są licznymi schematami, wykresami i tabelami, które mogą ułatwić czytelnikowi odbiór treści.

Kolejne rozdziały (5-10) obejmują sprawozdania z przebiegu pracy w grupach. Poza rozważaniami nad zakresem pojęcia integracji (integration) i edukacji włączającej (inclusion) przedstawiono podsumowania, wnioski, uwagi oraz wskazówki praktyczne w obrębie następujących tematów: kompetencje komunikacyjne nauczyciela wspomagającego, kierowanie klasą, organizacyjne aspekty pracy nauczyciela wędrującego lub konsultanta, obszary specyficznych kompetencji nauczycieli wspomagających, specjalistów - konsultantów oraz rola technologii informacyjnej w nauczaniu. Prezentowany materiał ułożono według głównych zagadnień tematycznych ilustrując niekiedy wykresami, co zapewnia przejrzystość tre-

ści. Umożliwia to czytelnikowi spojrzenie na wyodrębnione problemy z perspektywy różnorodnych płaszczyzn.

Niewątpliwie dopełnieniem prezentowanych treści są wyniki kwestionariusza o stanie pomocy osobom słabo widzącym w aspekcie integracji i edukacji włączającej oraz ewaluacja programu warsztatów. Również załączone adresy i telefony ośrodków naukowych, adresy e-mailowe wszystkich uczestników spotkania, a także proponowane strony internetowe mogą zachęcić i ułatwić czytelnikom poszukiwania dalszych informacji.

Publikacja kierowana jest do określonego grona odbiorców m.in. do pedagogów specjalnych, nauczycieli wspomagających, jak też do nauczycieli szkół ogólnodostępnych każdego szczebla nauczania oraz studentów kierunków nauczycielskich, pedagogicznych i psychologicznych. Na uwagę zasługuje również fakt, że język, w którym publikacja została opracowana, umożliwia dostęp do treści teoretykom i praktykom zajmującym się tą problematyką nie tylko na gruncie polskim.